

DATA ABOUT THE AUTHOR

Valentyna Makogon, PhD (Economics), senior researcher, Associate Professor of Finance, Kyiv National University of Trade and Economics, 19 Kioto Street, Kyiv, 02156, Ukraine

УДК 336.2

АНАЛІЗ ДОХОДІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ**Малишко В.В.**

Предметом дослідження є доходи державного бюджету України.

Метою дослідження є аналіз доходів державного бюджету України.

Методи, що були використані в процесі дослідження: узагальнення, метод порівняльного аналізу, статистичний та інші методи дослідження.

Результати роботи. Охарактеризовано та проаналізовано доходи державного бюджету України.

Галузь застосування результатів: Міністерство фінансів України, Верховна Рада України.

Висновки. Питання наповнення державної казни завжди було й буде актуальним як для України, так і для інших країн. Тому вважаємо, що на нинішньому етапі розвитку доходної бази Державного бюджету України актуальною проблемою є визначення системи доходів бюджету держави з метою визначення основ його функціонування, чинників впливу та вдосконалення регулювання.

Ключові слова: Державний бюджет, доходи бюджету, бюджетна політика, податкові надходження, антикризові заходи, фінансові ресурси, економічні відносини.

АНАЛИЗ ДОХОДОВ ГОСУДАРСТВЕННОГО БЮДЖЕТА УКРАИНЫ**Мальшко В.В.**

Предметом исследования являются доходы государственного бюджета Украины.

Целью исследования является анализ доходов государственного бюджета Украины.

Методы, использованные в процессе исследования: обобщение, метод сравнительного анализа, статистический и другие методы исследования.

Результаты работы. Охарактеризовано и проанализировано доходы государственного бюджета Украины.

Область применения результатов: Министерство финансов Украины, Верховная Рада Украины.

Выводы. Вопрос наполнения государственной казны всегда было и будет актуальным как для Украины, так и для других стран. Поэтому считаем, что на нынешнем этапе развития доходной базы Государственного бюджета Украины актуальной проблемой является определение системы доходов бюджета государства с целью определения основ его функционирования, факторов влияния и совершенствование регулирования.

Ключевые слова: Государственный бюджет, доходы бюджета, бюджетная политика, налоговые поступления, антикризисные мероприятия, финансовые ресурсы, экономические отношения.

ANALYSIS OF THE REVENUES OF THE STATE BUDGET OF UKRAINE**Malyshko V.V.**

Subject of research is revenues of the state budget of Ukraine.

The goal of this research paper is to analyze the revenues of the state budget of Ukraine.

Methods which were used in course of research: generalization, comparative analysis method, statistical method and other methods.

Study results. Characterized and analyzed the revenues of the state budget of Ukraine.

Application of results: Ministry of Finance of Ukraine, the Verkhovna Rada of Ukraine.

Conclusions. Question to balance the state budget always was and will be relevant both for Ukraine and for other countries. Therefore, we believe that at the current stage of development of the revenue base of the State budget of Ukraine urgent problem is the definition of the system revenues of the state budget with the aim of defining the foundations of its functioning, factors of influence and improvement of regulation.

Keywords: national budget, budget revenues, budget policy, tax revenues, crisis measures, financial resources, economic relations.

Актуальність. Існування кожної держави, її економічний, культурний і соціальний розвиток базується на побудові державних фінансів. Саме бюджет являє собою інструмент, завдяки якому держава акумулює кошти для фінансування пріоритетних напрямів виробництва, соціального розвитку, активізує заходи щодо збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів, а також цільового і економічного витрачання державних коштів.

Неефективне проведення податкової політики зумовлює недостачу коштів у доходній частині Державного бюджету, що, в свою чергу, породжує бюджетний дефіцит та є основною причиною того, що держава живе в борг.

Аналіз останніх досліджень. Проблеми теорії та практики дохідної частини бюджету висвітлені у працях В.Д. Базилевича, Т.М. Боголіб, О.Д. Василика, І.О. Лютого, Н.В. Новицької, Д.М. Серебрянського, Л.Л. Тарангул, Ю.Д. Гусака, А.М. Вдовиченка, А.І. Зубрицького та інших.

Виклад основного матеріалу. Державний бюджет – централізований фонд грошових ресурсів, що перебуває в розпорядженні уряду для фінансування державного апарату, збройних сил, виконання соціально-економічних функцій. Бюджет є також одним із найсуттєвіших важелів державного регулювання економіки, впливу на господарську кон'юнктуру, прийняття антикризових заходів.

Бюджет держави – це складний, багатоплановий документ, який відображає різноманітність державних функцій. Проект бюджету щорічно обговорюється і ухвалюється законодавчим органом – парламентом країни, радами всіх рівнів (обласною, міською, районною). Після завершення фінансового року повноважні представники виконавчої влади звітують про свою діяльність із мобілізації доходів і здійснення витрат згідно з прийнятим у попередньому році правовим актом про бюджет.

Згідно ст. 2 Бюджетного кодексу України, доходи бюджету являють собою податкові, неподаткові та інші надходження на безповоротній основі, справляння яких передбачено законодавством України (включаючи трансферти, плату за надання адміністративних послуг, власні надходження бюджетних установ) [1].

Державні доходи охоплюють ту частину фінансових відносин, яка пов'язана з формуванням фінансових ресурсів у розпорядженні держави і державних підприємств. При цьому акумульовані державою фінансові ресурси належать до централізованих (концентруються в бюджеті держави і фондах цільового призначення), а ті, що залишаються у розпорядженні державних підприємств, є децентралізованими. Доходи бюджету посідають головне місце у складі централізованих державних доходів, але це поняття більш вузьке, ніж доходи держави [2].

Доходи бюджету виражають економічні відносини, які виникають у держави з юридичними і фізичними особами в процесі формування бюджетного фонду країни.

Формою прояву категорії доходи бюджету служать різні види платежів підприємств, організацій і населення в бюджет, а їх матеріальним втіленням – грошові кошти, які мобілізуються в бюджет. Бюджетні доходи, з одного боку, є результатом розподілу вартості суспільного продукту між різними учасниками відтворювального процесу, а з іншого – об'єктом подальшого розподілу сконцентрованої в руках держави вартості.

Найбільшу частку доходів становлять податкові надходження.

Податкова політика відіграє важливу роль у забезпеченні виконання державою своїх функцій та представляє собою напрям її діяльності у сфері встановлення та стягнення податків, зборів та обов'язкових платежів. Загальна стратегія податкової політики повинна включати пріоритетні цілі, пов'язані з функціонуванням системи оподаткування, та методи їх досягнення. Податкова політика повинна передусім сприяти росту обсягів накопичення, створення умов, які полегшують оновлення капіталів підприємства. При впровадженні податкової політики держава обов'язково повинна враховувати інтереси кожного підприємства, кожного члена суспільства. Регулювання економічних відносин потребує гнучкої податкової політики, яка б дала змогу оптимально пов'язати інтереси держави з інтересами платників податків. Важливою умовою ефективної політики є її стабільність і передбачуваність, завдяки чому суб'єкти господарювання мають можливість планувати господарську діяльність та правильно оцінювати ефективність прийнятих рішень.

Основними причинами недоотримання надходжень до дохідної частини бюджету від суб'єктів, які ухиляються від сплати податків, є:

- складність у розрахунках податкових сум;
- нераціональна структура оподаткування (висока частка непрямих податків);
- недосконалість юридичної техніки податкового законодавства – складність податкової системи. Вона обумовлює зниження ефективності податкового контролю та створює можливість уникнути сплати податків [4, с. 12];
- рівень довіри платників до владних структур, котрі виконують функцію розподілу коштів, отриманих від податків;
- брак досвіду боротьби з податковими правопорушеннями законодавства [4, с. 258];
- недостатня захищеність працівників органів контролю при виконанні ними службових обов'язків [4, с. 258];
- недостатній розвиток міжнародної співпраці в справах боротьби з податковою злочинністю [3];
- негативне відношення до існуючої податкової системи – жорстка податкова система багато в чому не стимулює працю виробника, а, навпаки, підштовхує його до утаювання прибутків та несплати податків. Платник податків не поважає систему, яка не поважає його як платника, не враховує його можливості по сплаті податків. Також низька віддача з боку держави у виді суспільних благ [3, с. 817].

Надходження до Державного бюджету України у 2014 році становили 357,1 млрд. грн., у тому числі до загального фонду – 310,7 млрд. гривень.

Проти 2013 року надходження до державного бюджету зросли на 17,9 млрд. грн., або на 5,3 відсотка, а у співставних умовах (без врахування відшкодування ПДВ у сумі 6,9 млрд. грн. за спеціальним фондом державного бюджету за рахунок випуску ОВДП) – на 24,7 млрд. грн., або на 7,3 відсотка.

Найбільші надходження до загального фонду держбюджету у 2014 році становили:

- податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) – 80,7 млрд. гривень. Проти 2013 року надходження знизились на 3,5 млрд. грн., або на 4,2 відсотка;
- податок на додану вартість із ввезених на територію України товарів – 107,3 млрд. гривень. Проти 2013 року надходження зросли на 10,7 млрд. грн., або на 11,1 відсотка;

- податок на прибуток підприємств – 39,8 млрд. гривень. Проти 2013 року надходження знизились на 14,4 млрд. грн., або на 26,6 відсотка;
- акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції) – 25,7 млрд. гривень. Проти 2013 року надходження зросли на 1,6 млрд. грн., або на 6,7 відсотка;
- плата за користування надрами – 18,2 млрд. гривень. Проти 2013 року надходження зросли на 5,2 млрд. грн., або на 39,8 відсотка;
- ввізне мито – 11,0 млрд. гривень. Проти 2013 року надходження знизились на 57,3 млн. грн., або на 0,5 відсотка.

До спеціального фонду державного бюджету за 2014 рік надійшло 46,4 млрд. грн., що на 1,2 млрд. грн., або на 2,6 відсотка менше ніж за 2013 рік, а у співставних умовах (без врахування відшкодування ПДВ у сумі 6,9 млрд. грн. за спеціальним фондом державного бюджету за рахунок випуску ОВДП) більше на 5,7 млрд. грн., або на 11,9 відсотка.

Зростання доходів спеціального фонду державного бюджету у співставних умовах проти 2013 року в основному обумовлене збільшенням надходжень від акцизного податку з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) на 7,2 млрд. грн. та запровадженням у 2014 році сплати збору з купівлі іноземної валюти в безготівковій та/або готівковій формі (відповідно до Закону України від 27.03.2014 № 1166-VII «Про запобігання фінансової катастрофи та створення умов для економічного зростання в Україні»), від якого надійшло у квітні-грудні 6,7 млрд. гривень [5].

Відповідно до вимог частини першої статті 53 Бюджетного кодексу України і Закону України «Про Рахункову палату», Рахункова палата затвердила Висновки щодо виконання Державного бюджету України за підсумками трьох кварталів 2015 року в частині надходжень, підготовлені на основі оперативної інформації Державної казначейської служби України про виконання Державного бюджету України за січень-вересень 2015 року, та зазначає:

1. Законом України від 28.12.2014 № 80-VIII «Про Державний бюджет України на 2015 рік» надходження державного бюджету загалом визначалися в сумі 790 млрд. 800,7 млн. грн., у тому числі загального фонду – 750 млрд. 575,8 млн. грн., спеціального фонду – 40 млрд. 224,9 млн. грн., зокрема:

- доходи державного бюджету – 475 млрд. 939,3 млн. грн., у тому числі до загального фонду – 451 млрд. 881,9 млн. грн., спеціального фонду – 24 млрд. 57,4 млн. грн.;
- державні запозичення – 293 млрд. 835,5 млн. грн., у тому числі до загального фонду – 279 млрд. 678,4 млн. грн., спеціального фонду – 14 млрд. 157,1 млн. грн.;
- надходження коштів від приватизації державного майна – 17,0 млрд. грн. (виключно до загального фонду державного бюджету);
- надходження від повернення кредитів – 4 млрд. 25,9 млн. грн., у тому числі до загального фонду – 2 млрд. 15,5 млн. грн., спеціального фонду – 2 млрд. 10,4 млн. гривень.

Надходження від повернення бюджетних коштів з депозитів і надходження внаслідок продажу/пред'явлення цінних паперів законом про державний бюджет на 2015 рік не передбачалися і за дев'ять місяців поточного року до бюджету не зараховувалися.

2. Упродовж звітного періоду до закону про державний бюджет на 2015 рік внесено зміни в частині надходжень згідно із законами України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» від 02.03.2015 № 217-VIII, від 17.07.2015 № 648-VIII і від 17.09.2015 № 704-VIII.

З урахуванням вказаних змін визначений у законі про державний бюджет на 2015 рік обсяг надходжень державного бюджету на поточний рік збільшено на 144 млрд. 946,1 млн. грн., або 18,3 відс., – до 935 млрд. 746,8 млн. грн., у тому числі загального фонду – на 143 млрд. 758,8 млн. грн. (до 894 млрд. 334,6 млн. грн.), спеціального фонду – на 1 млрд. 187,3 млн. грн. (до 41 млрд. 412,2 млн. грн.), зокрема:

- доходи державного бюджету – на 41 млрд. 40,8 млн. грн. (до 516 млрд. 980,1 млн. грн.), у тому числі загального фонду – на 39 млрд. 885,5 млн. грн. (до 491 млрд. 767,4 млн. грн.), спеціального фонду – на 1 млрд. 155,3 млн. грн. (до 25 млрд. 212,7 млн. грн.);
- надходження від державних запозичень – на 103 млрд. 102,9 млн. грн. у частині загального фонду (до 382 млрд. 781,3 млн. грн.) і загалом визначено в сумі 396 млрд. 938,4 млн. грн.;
- надходження від повернення кредитів – на 802,4 млн. грн. (до 4 млрд. 828,3 млн. грн.), у тому числі загального фонду – на 770,4 млн. грн. (до 2 млрд. 785,9 млн. грн.), спеціального фонду – на 32,0 млн. грн. (до 2 млрд. 42,4 млн. гривень).

Крім того, на підставі статті 17 закону про державний бюджет на 2015 рік Кабінетом Міністрів України постановою від 08.09.2015 № 701 «Про забезпечення надання кредиту Фонду гарантування вкладів фізичних осіб» збільшено річний плановий обсяг державних запозичень загального фонду на 21,5 млрд. грн. (до 404 млрд. 281,3 млн. грн.), загалом – до 418 млрд. 438,4 млн. гривень.

Передбачений законом про державний бюджет на 2015 рік обсяг надходження коштів від приватизації державного майна не змінювався.

З урахуванням зазначеного плановий річний обсяг надходжень державного бюджету визначено в сумі 957 млрд. 246,8 млн. грн., у тому числі загального фонду – 915 млрд. 834,6 млн. грн., спеціального фонду – 41 млрд. 412,2 млн. гривень.

3. На січень-вересень 2015 року план надходжень до загального фонду державного бюджету з урахуванням внесених змін визначено в сумі 710 млрд. 215,5 млн. грн., або 77,5 відс. річного обсягу.

За даними оперативного звіту Державної казначейської служби України, надходження до загального фонду державного бюджету за підсумками трьох кварталів становили 565 млрд. 422,3 млн. грн., або 61,7 відс. річного плану і 79,6 відс. плану на звітний період.

Згідно з розписом Державного бюджету України на 2015 рік, з урахуванням внесених змін план доходів загального фонду на січень – вересень 2015 року визначено в сумі 348 млрд. 316,5 млн. грн., або 70,8 відс. затвердженого на 2015 рік обсягу. Фактично доходи загального фонду державного бюджету за три квартали поточного року становили 361 млрд. 312,3 млн. грн., або 73,5 відс. затвердженого річного обсягу і 103,7 відс. плану звітного періоду.

Плановий показник доходів загального фонду перевиконано на 12 млрд. 995,8 млн. грн., або 3,7 відс., при цьому за окремими складовими загалом на 17 млрд. 190,9 млн. грн., зокрема з:

- плати за видачу, переоформлення, продовження терміну дії ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України та видачу дублікатів таких ліцензій – на 8 млрд. 818,4 млн. грн., або в 42,8 раза, за рахунок коштів, отриманих у результаті проведення тендера на отримання ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України для впровадження радіотехнології «Цифровий стільниковий радіозв'язок IMT – 2000 (UMTS)» згідно з рішенням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформації від 27.02.2015 № 110, які на звітний період не планувалися;

- податку та збору на доходи фізичних осіб – на 1 млрд. 251,3 млн. грн., або 4,1 відс.;

- рентної плати за користування надрами для видобування природного газу – на 1 млрд. 144,5 млн. грн., або 8,6 відс.,

- ввізного мита – на 890,8 млн. грн., або 3,4 відс.;

- податку на додану вартість з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) – на 520,5 млн. грн., або 0,7 відсотка.

Водночас за окремими дохідними джерелами загального фонду плановий показник не виконано на 4 млрд. 408,2 млн. грн., зокрема з рентної плати за користування надрами для видобування нафти – на 2 млрд. 733,1 млн. грн., або 63,4 відс., реверсної дотації – на 721,7 млн. грн., або 26,4 відсотка.

При цьому частиною першою статті 15 закону про державний бюджет на 2015 рік визначено, що Національний банк України здійснює розподіл прибутку до розподілу за 2014 рік і не пізніше 11 травня 2015 року перераховує до державного бюджету 60 млрд. 500,0 млн. гривень.

Однак частиною другою цієї статті встановлено, що зазначене перерахування може бути частково відтерміноване на підставі звернення Національного банку України у разі його погодження Міністерством фінансів України.

Протягом січня-вересня 2015 року Національний банк України перерахував до державного бюджету 47 млрд. 125,0 млн. грн., або 100,0 відс. Уточненого планового показника на звітний період.

Планувалося залучити у січні – вересні поточного року до загального фонду державного бюджету державних запозичень в сумі 350 млрд. 126,5 млн. грн., або 86,6 відс. річного обсягу, отримано 201 млрд. 270,3 млн. грн., або 49,8 відс. річного плану і 57,5 відс. плану на січень – вересень поточного року. Від внутрішніх державних запозичень залучено 77 млрд. 480,0 млн. грн., або 58,8 відс. Річного плану (131 млрд. 701,3 млн. грн.) і 67,3 відс. плану на січень – вересень 2015 року (115 млрд. 201,3 млн. гривень). Надходження від державних зовнішніх запозичень становили 123 млрд. 790,3 млн. грн., або 45,4 відс. річного плану (272 млрд. 580,0 млн. грн.) і 52,7 відс. Плану звітного періоду (234 млрд. 925,2 млн. гривень).

Із запланованих на січень – вересень 2015 року надходжень від приватизації державного майна в сумі 9 млрд. 660,0 млн. грн., або 56,8 відс. річного обсягу, надійшло 126,8 млн. грн., або 0,7 відс. річного плану і 1,3 відс. плану на січень – вересень поточного року.

При плані на січень – вересень 2015 року повернення кредитів до загального фонду державного бюджету в сумі 2 млрд. 212,5 млн. грн., або 79,4 відс. річного обсягу, надійшло 2 млрд. 712,9 млн. грн., або 97,4 відс. річного плану і 128,4 відс. плану на січень – вересень поточного року.

Надходження до спеціального фонду становили 26 млрд. 434,7 млн. грн., або 63,8 відс. затвердженого на рік обсягу, в тому числі доходи – 22 млрд. 789,5 млн. грн., або 90,4 відс., державні запозичення – 3 млрд. 323,4 млн. грн., або 23,5 відс., повернення кредитів – 321,8 млн. грн., або 15,8 відсотка.

Загалом надходження до державного бюджету за підсумками трьох кварталів 2015 року становили 591 млрд. 857,0 млн. грн., або 63,2 відс. затвердженого річного обсягу, в тому числі доходи – 384 млрд. 101,7 млн. грн., або 74,3 відс., державні запозичення – 204 млрд. 593,7 млн. грн., або 51,5 відс., надходження від приватизації державного майна – 126,8 млн. грн., або 0,7 відс., повернення кредитів – 3 млрд. 34,7 млн. грн., або 62,9 відсотка [6].

Висновки. В умовах розбудови ринкової економіки якість виконання державою своїх конституційних функцій та її фінансові можливості залежать від величини бюджету. З метою мобілізації необхідних бюджетних ресурсів держава змушена організовувати розподільчі процеси таким чином, щоб забезпечити надходження до бюджету в терміни та обсяги, потрібні для повноцінної реалізації відповідних повноважень. Тому на кожному етапі розвитку країни актуальними були, є і будуть питання наповнення дохідної частини бюджету, пошуку додаткових резервів їх зростання та оптимізації джерел формування.

Список використаних джерел

1. Бюджетний Кодекс України // [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
2. Василик О.Д. Бюджетна система України : [підручник] / О.Д. Василик, К.В. Павлюк. – К.: ЦУЛ, 2004. – 544 с.
3. Іванов Ю.Б. Податкова система / Ю.Б. Іванов, А.І. Крисоватий, О.М. Дисятнюк. – К.: Атіка, 2007. – 920 с.
4. Іванов Ю.Б. Податковий менеджмент / Ю.Б. Іванов, А.І. Крисоватий, А.Я. Кізима, В.В. Карпова. – К.: 2008. – 525 с.
5. Інформація Міністерства фінансів України щодо виконання Державного бюджету України за 2014 рік – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukurier.gov.ua/uk/articles/informaciya-ministerstva-finansiv-2014/>.
6. Висновки щодо виконання державного бюджету України за підсумками трьох кварталів 2015 року в частині надходжень – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16746453/bul_3kv_2015.pdf.

References

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (2016), Budgetary kodeks of Ukraine : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
2. Vasylyk, O.D. and Pavliuk, K.V. (2002). The budget system of Ukraine [Biudzhetna systema Ukrainy], TsUL, Kuiv (in Ukr.).
3. Ivanov, Y.B. (2007). Tax system [Podatkova sistema], Kyiv.: Atika (in Ukr.).
4. Ivanov, Y.B. (2007). Tax management [Podatkovij menedzhment], Kyiv (in Ukr.).
5. Informacija Ministerstva finansiv Ukraini shhodo vikonannja Derzhavnogo bjudzhetu Ukraini za 2014 rik : <http://ukurier.gov.ua/uk/articles/informaciya-ministerstva-finansiv-2014/>.
6. Visnovki shhodo vikonannja derzhavnogo bjudzhetu ukraini za pidsumkami tr'oh kvartaliv 2015 roku v chastini nadhodzhen' : http://www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16746453/bul_3kv_2015.pdf.

ДАНИ ПРО АВТОРА

Малишко Віталіна Валеріївна, кандидат економічних наук кафедри фінансів, грошового обігу та кредиту ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди»
вул. Комунарська, буд. 6, м. Переяслав-Хмельницький, 08400, Україна
e-mail: dinis_2207@mail.ru

ДАННЫЕ ОБ АВТОРЕ

Мальшко Виталина Валериевна, кандидат экономических наук кафедры финансов, денежного обращения и кредита ДВНЗ «Переяслав-Хмельницкий ДПУ имени Григория Сковороды»
ул. Комунарская, дом 6, г. Переяслав-Хмельницкий, 08400, Украина
e-mail: dinis_2207@mail.ru

DATA ABOUT THE AUTHOR

Malyshko Vitalina Valeriivna, Candidate of Economic Sciences, Teacher of Board of Finance, Money Turnover and Credit SHEE «Pereyaslav-Khmelnytskyi SPU after Grygoriy Skovoroda»
Komunarska Str., 6, Pereyaslav-Khmelnytskyi, 08400, Ukraine
e-mail: dinis_2207@mail.ru

УДК 336.332

ДИНАМІКА ТА СТАН БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Тірбах Л.В.

Предметом дослідження є бюджетна децентралізація.

Метою дослідження є аналіз динаміки та стану бюджетної децентралізації.

Методи, що були використані в процесі дослідження: узагальнення, метод порівняльного аналізу, статистичний та інші методи дослідження.

Результати роботи. Охарактеризована та проаналізована бюджетна децентралізація в Україні.

Галузь застосування результатів: Міністерство фінансів України, Верховна Рада України.

Висновки. Децентралізація у розумінні розширення владних повноважень на місцевому рівні призводить до вищої ефективності публічного управління на нижчому рівні, а також підвищенню ефективності й якості надання суспільних послуг. Але перенесення значних владних повноважень і функцій з державного на місцеві рівні без відповідного фінансового забезпечення може призвести до негативних фінансових результатів. Тому особливо актуальним постає знаходження оптимального обсягу наданих повноважень та їх підтримкою відповідними фінансовими ресурсами.